

29. PHẪU THUẬT CẮT LỘC, XỬ LÝ VẾT THƯƠNG TẦNG SINH MÔN ĐƠN GIẢN

I. ĐẠI CƯƠNG

- Vết thương tầng sinh môn đơn giản là những vết thương phần mềm đơn thuần không kèm theo các thương tổn nặng vùng tiểu khung.
- Có nhiều nguyên nhân gây vết thương tầng sinh môn như do tai nạn giao thông, do ngồi vào vật nhọn, do tai biến sản khoa,...

II. CHỈ ĐỊNH

Vết thương phần mềm vùng tầng sinh môn.

III. CHỐNG CHỈ ĐỊNH

Các vết thương tầng sinh môn kèm theo thương tổn khác ở tiểu khung như trực tràng, ống hậu môn, cơ thắt, niệu đạo, bàng quang, xương chậu,...

IV. CHUẨN BỊ

- Người thực hiện: phẫu thuật viên ngoại chung hoặc phẫu thuật viên tiêu hóa.
- Người bệnh: thường đến viện trong tình trạng cấp cứu, cho kháng sinh, truyền dịch.
- Phương tiện: bộ phẫu thuật trung phẫu, các loại chỉ tiêu chậm và không tiêu,...

V. CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

1. Tư thế: phụ khoa hoặc nằm sấp.

2. Vô cảm: gây tê vùng, gây tê tại chỗ hoặc gây mê toàn thân.

3. Kỹ thuật: Thời gian dự kiến phẫu thuật 45 - 60 phút

- Lấy dị vật như sỏi, đá, mảnh tre...
- Làm sạch vết thương bằng nước muối, oxy già, betadine...
- Cắt lọc tổ chức dập nát hoặc hoại tử không còn mạch nuôi. Cố gắng bảo tồn tối đa da vùng tầng sinh môn, sẽ cắt lọc lần 2 nếu tổ chức bị hoại tử tiếp.
- Không khâu kín vết thương.

VI. THEO DÕI VÀ XỬ TRÍ TAI BIẾN

1. Chăm sóc và theo dõi:

- Chăm sóc và theo dõi người bệnh như các trường hợp phẫu thuật vết thương phần mềm khác.
- Dùng kháng sinh toàn thân (metronidazol, cephalosporin thế hệ 3,...).
- Thay băng một đến nhiều lần trong ngày nếu vết thương rộng, bẩn.

2. Xử trí tai biến:

- Chảy máu: băng ép bằng gạc hoặc khâu cầm máu khi cần thiết.
- Nhiễm trùng: thay băng nhiều lần trong ngày, có thể cắt lọc lại lần 2, trong một số trường hợp phải làm hậu môn nhân tạo.